



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 11. december 2018
Kontor: Internationalt Politikon-
tor
Sagsbeh: Sofie Anne Marner
Sagsnr.: 2018-731-0027
Dok.: 949399

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 3 vedrørende forslag til lov om indsamling, anvendelse og opbevaring af oplysninger om flypassagerer (PNR-loven) (L107), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. december 2018.

Søren Pape Poulsen

/

Morten Duus

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 3 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om indsamling, anvendelse og opbevaring af oplysninger om flypassagerer (PNR-loven) (L 107):

”Er det korrekt forstået, at PET og FE ikke skal fremsætte begrundede anmodninger, men kan modtage PNR-oplysninger alene hvis det kan have betydning for henholdsvis PET’s opgaver med forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13 og FE’s opgaver med varetagelse af tjenestens virksomhed rettet mod forhold i udlandet, og at FE og PET dermed i praksis kan opbygge parallelle PNR-enheder, der ikke er omfattet af restriktionerne under PNR-direktivet (som f.eks. sletfrist efter 5 år og maskering efter 6 måneder) eller EU-retten i øvrigt, idet FE og PET ikke er omfattet af EU-retten – og vil ministeren, såfremt dette kan bekræftes, forholde sig til, hvorvidt lovforslaget fortsat vurderes at være i overensstemmelse med PNR-direktivet?”

Svar:

1. Med lovforslagets lægges der for det første op til at skabe en samlet retlig ramme for myndighedernes indsamling af de passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger), som luftfartsselskaberne er i besiddelse af om deres passagerer, og for det andet at give politiet hurtig og systematisk adgang til PNR-oplysninger til brug for bekæmpelse af grov kriminalitet.

I forhold til politiets systematiske adgang til PNR-oplysninger lægges der med lovforslaget navnlig op til, at politiet kan anmode PNR-enheden om at videregive PNR-oplysninger i konkrete sager, der er nødvendige for at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge grov kriminalitet, der kan straffes med mindst 3 års fængsel.

Politiet vil herudover som hidtil konkret kunne indhente PNR-oplysninger efter retsplejelovens regler i kapitel 74 om beslaglæggelse og edition.

2. Politiets Efterretningstjeneste (PET), Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) og Toldstyrelsen har i dag adgang til PNR-oplysninger. Der lægges med lovforslaget op til som udgangspunkt at bevare disse myndigheders adgang til PNR-oplysninger vedrørende passagerer.

Med lovforslagets lægges der på den baggrund op til, at PET kan få adgang til PNR-oplysninger fra PNR-enheden, hvis PET vurderer, at oplysningerne kan have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og

13, og at FE kan få adgang til PNR-oplysninger fra PNR-enheden, hvis FE vurderer, at oplysningerne kan have betydning for varetagelsen af tjenestens virksomhed rettet mod forhold i udlandet.

PNR-oplysninger vil herefter kunne videregives til PET eller FE efter et generelt relevanskriterium («kan have betydning»). Kriteriet svarer til henholdsvis PET-lovens § 3 og FE-lovens § 3, stk. 1, dvs. at det ikke på forhånd kan udelukkes, at oplysningen har relevans for den pågældende tjenestens varetagelse af de pågældende opgaver. Det vil være henholdsvis PET og FE – og ikke PNR-enheden – der skal vurdere, om PNR-oplysninger falder ind under det generelle relevanskriterium.

FE vil i medfør af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 15, stk. 2, både kunne indhente oplysninger om konkrete kendte personer samt oplysninger om en bredere kreds af kendte eller ukendte personer. Det kan eksempelvis være alle passagerer, som er eller har været ombord på en given flyafgang, eller personer med et bestemt rejsemønster.

Det følger dog af lovforslagets § 15, stk. 3, at FE alene kan anmode PNR-enheden om PNR-oplysninger vedrørende i Danmark hjemmehørende fysiske personer, hvis der er tale om oplysninger om bestemte personer, og hvis tjenesten vurderer, at oplysningerne må antages at have betydning for varetagelsen af tjenestens virksomhed rettet mod forhold i udlandet.

I de tilfælde, hvor FE anmoder om PNR-oplysninger vedrørende en bredere kreds af kendte eller ukendte personer, vil det være PNR-enheden, der så vidt muligt vurderer, om de fremsøgte PNR-oplysninger helt eller delvist vedrører i Danmark hjemmehørende fysiske personer, og derfor kun kan videregives efter lovforslagets § 15, stk. 3.

Kriteriet »må antages at have betydning« indebærer, at der skal være en mere konkret formodning for, at de oplysninger, som FE ønsker at behandle, vil have betydning for FE's varetagelse af tjenestens opgaver. Kriteriet svarer til det almindelige kriterium for FE's interne behandling af personoplysninger vedrørende en i Danmarks hjemmehørende fysisk person, herunder en dansk statsborger, jf. FE-lovens § 4, stk. 1, nr. 2. Det vil være FE – og ikke PNR-enheden – der skal vurdere, om betingelsen er opfyldt.

Med den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 3, indføres et skærpet relevanskriterium i forhold til FE's mulighed for efter gældende ret at tilgå PNR-oplysninger om udlændinge omfattet af begrebet »i Danmark hjem-

mehørende fysiske personer« og i forhold til det generelle relevanskriterium, der i øvrigt gælder for FE's indhentning og indsamling af oplysninger, jf. FE-lovens § 3, stk. 1 og 4. Det skærpede kriterium er i denne sammenhæng fastsat under hensyntagen til, at bestemmelsen som noget nyt vil give FE mulighed for tillige at indhente oplysninger om danske statsborgere.

Det forhold, at der efter den foreslåede § 15, stk. 3 alene må indhentes oplysninger om »bestemte« personer, indebærer, at FE's forespørgsel efter denne bestemmelse skal være målrettet en eller flere konkrete personer. Det er ikke en forudsætning, at FE kender navnet på den/de pågældende, så længe tjenesten på anden vis kan målrette den relevante forespørgsel. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvor FE ønsker at tilvejebringe PNR-oplysninger om en bestemt i Danmark hjemmehørende rejseledsager til en af FE's øvrige målpersoner, forudsat at den pågældende ledsager må antages at have betydning for varetagelsen af tjenestens virksomhed rettet mod forhold i udlandet.

Bestemmelsen forudsættes anvendt i et begrænset omfang, hvor FE konkret har grund til at undersøge en i Danmark hjemmehørende persons rejser.

PET's og FE's behandling, herunder indhentning og sletning, af PNR-oplysninger vil – som hidtil – være underlagt henholdsvis reglerne i PET-loven og FE-loven og Tilsynet med Efterretningstjenesternes tilsyn.

Der henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1 til lovforslaget.